Ч. 226 Недїля 6 (18) жовтня 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона'і в ц. к. Старостах на провінциї:
за цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

На вчерашнім засїданю Палати послів предложено справозданя комісиї буджетової о проектах правительства в справі управильненя платнї урядників державних і слуг.

Опісля вела ся дальше ґенеральна дискусия над законом о свойщинї. Пос. Фукс промавляв против відсиланя проекту сего закона назад до комісиї і остерїгав перед ставленєм перешкод реформі, позаяк опір против закона, котрого основні гадки навіть самі противники признали справедливими, можна би уважати лиш наслїдком тїсних поглядів. — На тім закрито ґенеральну дискусию. Ґен. бесїдник против пос. Ґрос домагав ся, щоби зарадити надужитям при примусовім відставлюваню до місця родинного, бо під тим взглядом закон єсть недостаточний. Бесїдник заявив ся за зорґанїзованем заосмотреня на случай старости і виступив против закона з причин суспільних і национальних. — Ґен. бесїдник за пос. Чайковский обговорював некористний вплив теперішного закона о свойщинї, котрий довів до того, що суть в Австриї великі міста, котрі можуть виказати ся лиш малим числом приналежних до громади мешканцїв. Тепер буде введена засада засидженя. Бесїдник полемізував з пос. Шнайдером і просив лиш щоби усунено недогідности закона. — Справоздавець пос. Шварц сконстатував, що закон знайшов загальне признанє і що на загальну засаду закона всї згодили ся.

Опісля відкинено внесенє пос. Прадого, щоби закон завернути назад до комісиї. На внесенє пос. Пацака піддано внесенє пос. Носека, щоби проект завернути назад до комісиї, під іменне голосованє і відкинено 195 голосами против 76. Відтак ухвалено приступити до специяльної дебати і на тім перервано нараду.

Тепер стануло на порядку дневнім пильне внесенє пос. Ґавка в справі скликаня соймів. Пос. Гавк мотивував се внесенє. Єго підпер пос. Морре і доказував, що ухваленєм реформи виборчої Палата послів стратила право істнованя. Сойми — казав бесїдник — роблять для народу більше як Рада державна. Ми тепер зі взгляду на то, що реформа виборча ухвалена лиш забальзамовані посли, лиш мумії і не маємо тут що робити.

Президент мінїстрів ґр. Баденї заявив, що хоче висказати свою гадку рівночасно як що-до сего внесеня так і що-до інтерпеляциї пос. Кайцля. Як відносить ся правительство до справи безпосередних виборів, то президент мінїстрів висказав ся вже о тім при нарадах над реформою виборчою. Тепер правительство ще не всилї уложити якусь сталу проґраму що-до того, в якім часї мають поступати по собі наради законодайних тїл; то зависить радше від дальшого ходу парляментарної дїяльности. Рада державна має прецї пильні задачі, котрі годї відволїкати. Президент мінїстрів просить для того відкинути внесенє пильности. Внесенє відкинено 103 голосами против 98.

Пильне внесенє пос. Шлєзінґера, після котрого мало би правительство відтягані урядникам державним чотирох найнизших кляс ранґи з їх платнї 3 процент на підвиошенє пенсиї вдовиць доти само платити, доки не наступить реґуляция платнї, відкинено. — Против сего внесеня заявив ся мінїстер фінансів др. Білїньский принципіяльно і зі взглядів фінансових. Правительство має надію, що в 1897 стане угода, а тогди знайде ся покрите на кошти підвисшеня платнї.

Словіньский посол Шустертич поставив пильне внесенє, взиваюче правительство, щоби оно постарало ся о то, аби вузкоглядність судів не спиняла дїяльности институций кредитових. Внесенє се принято і поручено комісиї правничій здати справу до 14 днїв. — Радник мінїстерства Каль заявив іменем правительства, що оно готове взяти участь в інтерпретациї закона, що відповідає зовсїм бажаню внесkодавця.

По сїм слїдувала ще інтерпеляция послів Гомпеша і Чеча в справі зниженя цїни продажи каінїту і видаваня сконцентрованої соли потасової рільникам та в справі сполученя шинами копальнї в Калуши з двірцем зелїзницї.

На тім закінчено засїданє а слїдуюче назначено на понедїлок.

Новинки.

Львів дня 17 жовтня 1896.

— П. Віцепрезидент краєвої Ради шкільної др. Мих. Бобжиньский виїхав вчера на кілька днїв до Кракова.

— Нова стация телєґрафу буде отворена з днем 20-го с. м. в Сморжу, стрийского повіта, при тамошнім урядї почтовім.

— Врученє декорациї. В Майдані, ярославского повіта, відбуло ся дня 11-го с. м. торжество врученя срібного хреста з короною Варт. Дерному, вахмайстрови ц. к. жандармериї і командантови стациї в Освіцї, в нагороду за викрите доказів

3)

ГОЛЯНДСКА СПАДЩИНА.

(З нїмецкого — Вільгельма Фішера).

(Дальше).

Прийшла середа. Вже перед назначеною годиною була саля в гостинници під сонцем майже повна людий, бо крім тих, що мали право до спадщини, зійшло ся і богато далеких свояків покійного Мельхіора Шмідта — аж дивно, кілько то їх тепер знайшло ся — позволено увійти також приятелям і сусїдам, прийшов н. пр. і Фроїм. Точно о третій годинї явив ся і пан Йосиф з одним із своїх синів та обняв пресїдательство навіть без вибору, як би то само собою розуміло ся. Обтерши свої очицї, розглянув ся по зібраних і поквивав лиш головою. — Я би був і не сподївав ся, що наша родина так численна — сказав він усьміхаючись. — Але що то прецї не тайна, то нехай собі будуть, Бог з ними. — Відтак виймив лист з кишенї і став говорити: Вступного слова чей не потреба, бо всї знаєте, о що розходить ся. Я би був радо хотїв прочитати на власні очи то завізванє в голяндских ґазетах і длятого зараз написав до пана барона в Ґодесберґ. Він був так ласкав, що зараз відповів, але на жаль сказав, що не може знайти того числа, де то стояло, але пише менї дословно так: То пригадую собі добре, що може дванайцять або чотирнайцят днїв тому назад, читав якусь того рода оповістку і звернув на ню увагу якогось купця з ваших сторін“.

— А що, казав Фроїм правду, чи нї? — відозвав ся якийсь голос зпоміжи зібраних.

Пан Йосиф притакнув єму ввічливо головою. — Ми завдячуємо вам ту першу вість і адресу адвоката в Амстердамі, та й не забудемо вам, коли що з того вийде. Але от що я хотїв сказати: я розважив то собі і сяк і так. Менї здає ся, що буде найлїпше, коли хтось з нас поїде до Голяндиї і особисто буде старати ся залагодити ту справу. Розуміє ся, мусить мати повну власть від нас всїх. То більше поможе як писанина. За пять минут можна більше сказати, як за годину написати. Що-ж ви на то? Нехай поїде якийсь розумний здібний чоловік; розходить ся лиш о то, хто має поїхати?

— Я поїду! — відозвав ся Коль — говорити умію, а з мінгерами... Дальше не міг говорити, бо всї присутні стали дуже сьміяти ся, не виймаючи і самої єго ріднї. Але він з того нїчого собі не робив, ще й сам сьміяв ся. Навіть не відповідаючи на єго предложенє спитав пан Йосиф знову: Хто-ж має їхати?

— Поїдьте ви, стрийку, — сказав Генрих — та-ж ви до таких річий найлїпші.

Стрий кивнув на то з вдоволенєм головою. — Може й правду кажеш, але годї. Менї треба їхати до Коблєнциї. Та й без Петра не може обійти ся, інтерес вимагає того, щоби ми оба їхали. От я тебе мав на думцї.

Скромний чоловічок став вимавляти ся, але переконали і всї одноголосно на него згодили ся.

— Кошти розуміє ся припадуть на нас всїх — говорив пан Йосиф дальше — значить ся на тих, що щось мають. Я подам вам проєкт, або.... він звернув ся тут до Кольового шурина і став з ним щось шептати.

— А хиба я до вас не належу? — відозвав ся Іван ображений — коли стрий коло него переходив. — А мене поминаєте?

— Я, видиш, не хотїв робити тобі клопоту.

— Отто! Або мої гроші не такі круглі як і другі?

— Такі самі, коби лиш не так борзо котили ся.

— То вже моя річ. Нате! Що дають другі, то й я даю. Я ще у вас, стрию, нїколи гроший не просив!

— Та й не помогла би твоя просьба, Іване, нїчого; я нїкому не позичаю, а тим меньше в родинї: добрий звичай, не позичай, бо відтак ще лають. Ну впрочім як твоя воля.

Зложено зараз невеличку суму і підписано повновласть, бо обачний пан Йосиф постарав ся і о нотаря. Збори скінчили ся.

Фроїм приступив зараз до Івана, котрий, розуміє ся, не пішов зараз дому. — Ходїть — сказав він — нинї я плачу. Маємо ще щось поговорити з собою, а молоде вино „під сонцем“ дуже добре.

вини бувшого поліцийного аґента в Майдані — Бодека, засудженого за злочин шпіґуньства. На то торжество прибули: командант відділу жандармерії поручник Селинка, комісар староства п. Невядомский, місцева сторожа скарбова, рада громадска в Майдані і богато жандармів з сусідних стаций. Командант Селинка припинаючи хрест відзначеному, підніс значінє торжества і візвав инших жандармів до такої самої пильности і витревалости. З черги комісар староства підніс оклик в честь Є. В. Цїсаря, котрий повторили зібрані з одушевленем.

— **Огнї.** Село Лубянки коло Збаража навістив пожар і знищив кількадесять загород. Погорів також один фільварок. Шкоду обчисляють на 100.000 зр.

— **Крадїж.** Урядник задаткового товариства в Ланцуті Юлїй Рохацкий спроневірив звиж 4.000 зр. на шкоду товариства і утїк. За злочинцем розіслано гончі листи.

— **Утїк з вязниці** в Станиславові Танас Ґеглюк, родом з Юрковець, в кіцманьскім повітї на Буковинї. Ґеглюк був засуджений вироком черновецкого суду з дня 9-го с. м. за убийство і клевету на 18 лїт тяжкої вязниці. Він має 37 лїт, есть середного росту, сильної будови тїла, правильних черт лиця, чорнявий, має низьке чоло і бурі очи; говорить по руски.

— **Малі вандрівники.** З одної місцевости під Берлином пропали минувшого тиждня два хлопцї, сини двох тамошних купців. Один з хлопців має 13 лїт, другий 15. Родичі побоювали ся, що їх дїтям лучило ся якесь нещастє і повідомили о пригоді власти, але по хлопцях і слух загиб. По чотирох днях, коли всякі глядання в околици і в Берлинї полишили ся безуспішні, виїхали вітці обох хлопців до Відня, де один з них мав свояка. Але і тут хлопців не було. Батьки побули два днї у Відни і вже забирали ся до від'їзду, коли несподівано в мешканю свояка появили ся оба хлопцї і з плачем стали своїх вітців просити о прощенє. Показало ся, що оба бажаючи побачити сьвіта, пустили ся з Берлина в дорогу пішки і так зайшли аж до Відня, звідки після уложеного вже наперед пляну, мали пустити ся в дальшу подорож до Італїї. Але малі вандрівники і не догадували ся, кілько така подорож коштує і тому вже в часї вандрівки до Відня вийшли їм всї гроші, так, що они без крейцаря і серед великих трудів ледве доволїкли ся до того міста. Тут найшли по кількох годинах мешканє дядька одного з них і ненадійно стрітили ся з своїми родителями. Охота до вандрівки відійшла їм цїлковито і они випочивши вигідно по трудах подорожи, вернули на другий день з батьками до дому, раді, що так щасливо скінчила ся їх легкодушність.

— **Смерть від тютюну.** Американьскі часописи повтаряють вість о новій слабости. Именно ті люди, котрі сильно курять тютюн, затроюють собі з часом орґанїзм цїлковито і гинуть марно. І так якийсь Кароль Каррель, що мешкає недалеко Врідсвіль, умирає поволи від паленя папіросів. Через два роки він курив 2—5 пачок денно і навіть тепер, хоч лежить на смертельнім ліжку, не може без них обійти ся. Трійло з папіросів зробило его шкіру цїлком зеленою. Він страшно терпить і заховує ся мов хорий на пухлину.

— **Клопіт з книжками.** Як то, щоби не було книжок, підручників до науки, коли суть школи?! Случайно дістали ми запитанє з провінциї (гляди переписку в части господарскій) з просьбою о поданє найновійших учебників психольоґії, фізики, анатомії (взглядно підручника до історії натуральної для висших кляс) і аритметики, уживаних в рускій ґімназиї — розпитуємо ся всюди і звідуємо та на жаль, мусимо доносити, що — нема. Єсть стара, без вартости психольоґія ще з 1879 р., есть пристаріла фізика з 1885 р. (а прецї н. пр. наука о сьвітлї і електриці за той час значно поступила і змінила ся); есть підручник до зоольоґії під кождим взглядом, як що до самого предмету і укладу так і що-до язика і термінольоґії, так лихий, що аж дивно стає, як взагалї можна було такий підручник вибирати і его призначати для школи — а аритметики для висших кляс таки зовсїм нема! Нехай-же нам вільно буде тепер спитати: з чого мають ученики учити ся? Диктувати в школї або писати за викладом прецї не вільно. А що має зробити той, хто хоче учити ся приватно? Прецї панів професорів есть у нас досить і міг би хтось заняти ся уложенем тих учебників. Прецї і фонди на то знайшли би ся; есть же на то і фонд краєвий. А хоч би й не було, то накладника можна легко знайти: Перша-ліпша книгарня або друкарня підойме ся того. Навіть самі автори могли би утворити спілку, а певно ще не стратилоби, бо маємо тепер вже дві повні ґімназиї і дві низші, з котрих з часом будуть повні. Отже нехай подбають о тім, до кого се належить. Наша рада була би, щоби якісь пп. професори заняли ся укладанем підручників і утворили спілку для їх виданя. Школа повинна і мусить мати книжки. Молодїж і загальне образованє та вихованє не сьміють терпіти через такий брак.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Добрі ради.

☛ **Шукайте щастя!**

— Годованє худоби в зимі. Запопадливий господар повинен вже тепер подумати о тім, як би добре перезимувати свою худобу. Головна річ в тім, щоби він докладно знав, кілько паші має на зиму. Поступові господарі відважують, значить ся означають скількість паші на вагу; але можна також обчислити собі пашу на вязанки. Вязанки треба робити такі, щоби їх худобина нараз чисто з'їла, щоби нїчо не лишало ся за драбинами і нїчого не марнувало ся. Таких вязанок можна вже наперед поробити з якоїсь скількости паші, а з того можна відтак виміркувати, кілько паші має ся взагалї. Всю пашу треба відтак роздїлити на тілько частий кілько штук худоби, а кожду часть подїлити знов на днї. Тогди буде ся знати, чи стане паші на зиму чи нї. Коли би неставало, тогди вже заздалегідь, вже тепер, треба радити собі иншим способом. Пшенична паша есть на підстїлку найлїпша, але коли не стає паші, то треба еї лишити на пашу а на підстїлку уживати н. пр. сухого листя, старої соломи з розібраної стріхи і т. п. Житна солома повинна вистати на січку для коний аж до нових жнив. Дальше треба помагати собі бураками, бараболею половою і т. д. Полова має навіть більше поживи, як солома, з котрої она походить, але перед годованєм нею худоби треба еї добре пересїяти і очистити тим способом з пороху, піску і насїня всїлякої хопти. Найважнїйша річ в тім щоби вже від тепер обходити ся з пашею як найощаднїйше.

— Рій в жовтни то дуже рідка поява, а таке лучило ся в місцевости Зе в громаді Ґрайт в Стириї. Там дня 3 с. м. вийшов вже третий рій з того самого пня і матка сїла господареви, Францови Декензатль на капелюх на голові, а за нею, розуміє ся, і цїлий рій. Він здоймив осторожно капелюх з голови і всунув его в порожний улий і так без великого труду зловив рій сам на собі.

— Шкарлятина (нарід наш коло Підбужа називає еї „задавячкою", але розуміє під сею назвою і всїлякі инші недуги горла) есть дуже заразливою недугою, котра як пошесть находить на цїлі села і міста та забирає множество дїтий. Причиною сеї пошести есть якийсь заразник, котрого доси ще нїхто не знає. Вислїджено лиш то, що він знаходить ся у воздусї, у випарах тїла і в мочи та що найскорше приймає ся у дїтий, старші особи, хоч би ним і заразили ся, лекше перебувають недугу. Шкарлятина не проявляє ся зараз по зараженю, але аж четвертого або й семого дня. За той час недужий чує лиш якусь загальну утому, щось ему хибує, але він сам не знає, що; аж четвертого або шестого дня дістає дрожи і горячки, сильного болю голови і збирає ся ему на блювоту. Горячка доходить до 40 степенів; недужий не може спати, говорить в горячці, або спить без памяти, а навіть дістає конвульсий. Рівночасно опухають горло і т. зв. мікдалки в нїм та стають аж темно червоні. Недужий чує біль в горлї і не може проликати. В день або два по

— Не дри носа, дурню! — лаяв его Іван, — обходиш ся зі мною як з бідним, щоби-сь відтак вициганив від мене ще й спадщину!

— Ну, того не бійтесь і для того може вам лишити ся ваш гріш в кишени.

— Ви, Фроіме, можете так говорити; але у нас так: Однакові братя, то й однакові шапки!

— Добре, добре! Лиш не лайте ся зараз! А що смакує. Три перші склянки сего вина треба випити одна по другій, аж тогди можна досмакувати ся. В пивници есть ще більше.

Івана не треба було богато просити. Малий гнів запив борзо. Фроім доливав пильно, балакав весело то о сїм, то о тім, а все добре придивляв ся ему.

— Коли ми вже так красненько розбалакали ся, то скажіть — спитав він — чи роздумали ви собі то, що я вам казав? Чи продасте свою стару хату і трохи того ґрунту свому сусїдови і дасте менї заробити? Вам щастє таки само лїзе в руки.

Іван став поважний. — На то ще час. То моя батьківщина з дїда прадїда, знаєте?! Коль ще не вдурів і хоче мати свою власну стріху.

— Добре! Зовсїм слушно! — але кілько там ще цегол ваших? Проценти вас з'їдять. А як прийдуть голяндскі червінцї, то вам таки стане вузько в такій норі. Продайте стару хату, на цїну вже згодимо ся, а гроші дістанете готівкою на руку....

— Не довго побудуть у мене, забере їх коршмар — сказав Іван показуючи тим, що знає себе дуже добре....

— .... а Мендель каже обі розібрати і виставить порядний дім.

— Дайте менї спокій!

— Ну, ну, балакати чей можна. Коло двірця на зелїзници лагодить ся красне помешканє; его би ви собі винаймили, як раз для вас. Видко всїх людий, що приїзджають, всї би читали на вивісцї: Іван Коль, торговельник сукна — пийте-ж бо, кажу дати ще одну фляшку.

Так сидїли они і балакали до пізної ночи. Тимчасом Генрих лагодив ся пильно в дорогу. Він об'їздив значну часть Німеччини, видів також кусень Швайцариї, але поза границї німецкої мови не виїздив. На щастє сказав ему его стрий, та й другі люди так говорили, що він в Голяндиї дасть собі раду і з німецкою мовою. — Хто добре мастить, той і добре їде — каже стара приповідка; адвокати так добрі люди як і другі. Длятого запакував він обачно яких дванайцять фляшок доброго аренштайнского вина, котрим не повстидав би ся і перед найлїпшим знатоком. Аж до Кольонїї задумав їхати пароходною лодкою, а звідтам зелїзницею. Єго урадована мати і всї своякі відводили аж до ріки, навіть стрий Иосиф прийшов. Розповідали собі ще раз про Мельхіора і всї казали, що дуже любили того хлопця та величали ся тим, що суть его свояками. — Коби то я був тогди жив — сказав Іван Коль — не був я ему дав пускати ся так у сьвіт!

— Який ти дурненький — відповіла ему тогди его жінка — то не був би став богачем, а ми щасливими спадкоємцями.

— Правду кажеш! — відповів кравець.

Наконець прийшла пора від'їзду. Генрих поцїлував матір і Марию, тепер вже свою суджену та поплив малим човенцем до великого корабля а відтак поїхав ним долї водою. Незадовго щез всїм з очий; они повернули домів, до своєї роботи, як н. пр. пан Йосиф, або до забави як Іван, але всїм був в голові лиш Генрих, а радше ті скарби, які він мав відобрати і привезти. — Аж тепер стану я правдивим купцем! — радував ся в души пан Йосиф. — Пішлю мого найстаршого до школи — постановляв собі его син; — то такий розумний хлопчина! — Я на тім всїм незле заробив і незадовго буду мати в кишени красний процент — думав собі Фроім. — Я собі отворю красний склеп в Маінцу або Франкфуртї — розважав собі Іван — або може лїпше буду жити з процентів. — Мій Генрих дістане свою Марийку і буде щасливий — думала Ґрунерова і виділа в тім своє власне щастє. А всї разом бажали з цїлого серця: Коби він вже раз тут був!

Але час іде своїм ходом і не зважає на бажаня і просьби людий. Красна хвиля не стоїть, хоч і як би ми того хотїли. Дни страданя, непевности і ожиданя не прискорюють его кроків, хоч би й як нетерпеливо било ся нам наше серце. Голяндия далеко, а управильненє спадщини тягне ся довго, тим мусїли потїшати ся ті, що мали надїю.

Генрих заїхав щасливо без всякої приго-

сих проявах приходить висипка; зразу малі червоні пятна на шиї, грудех руках і ногах, котрі відтак спливають ся разом і творять великі, червоні пятна шкарлатної або червоної як малини барви (від сеї барви і назва недуги „шкарлятина"). Висипка буває горяча і суха а пятна трохи напухають; она треває звичайно три дни, і до 24 або 36 годин розширяє ся по цілім тілї. Горячка і опухнене в горлї не попускають, аж коли висипка зачинає блїднути і уступати. Опісля зачинає шкіра лущити ся що треває 8 до 14 днів. При нормальнім ході недуги кінчить ся она до трох або чотирох неділь. Шкарлятина тим небезпечнїйша, коли до неї прилучать ся ще якісь другі недуги н. пр. дифтерия, запалене т. зв. лїмфатичних желез, нирок і т. д. Шкарлятина вибухає найчастїйше в осени і на весну. Коли та пошесть де проявить ся, то передовсїм треба зважати на то, щоби дїти не заразили ся. Школу треба безусловно замкнути, а дїтий не пускати до сусїдів. Старші особи повинні також на то зважати, щоби не занести зарази між свої дїти. Недужу дитину не треба дуже вкривати; треба старати ся, щоби в хатї був сьвіжий, холодний воздух, дитинї давати молока і потравки та взагалї легко стравної поживи а до питя кваскової лїмонади. Також добре єсть вмивати тїло лїтною водою. Коли шкіра зачне лущити ся, добре єсть мастити єї оливою або несоленим смальцьом. По перебутій недузї не треба дїтий пускати зараз на двір; нехай ще зо дві неділї не виходять. Якò лїки служать хінїна і антипірина, але лиш лїкар може їх приписати і для того треба конче зараз в самім початку зарадити ся лїкаря.

Переписка зі всїми і для всїх.

На продаж: В селї Молодятинї, повіт Коломия, почта Печенїжин єсть на продаж стара церков з дзвінницею ще в добрім станї. Близша відомість в урядї громадскім. — *І. Б. в Д. коло Підб.:* Відповідь на питане про заразу пискову і ратичну мусимо задля браку місця відложити до слїдуючого числа. — *І. М. в Ф.:* Увага і точність у всїм потрібна, бо инакше чоловік морочить себе і других. Дирекция подвійно була в праві не приняти подання. Як би ви були уважно прочитали конкурс, то були би там вичитали, що стипендиї розписують ся „з галицкого фонду краєвого" — а того ви не навели у своїм поданю. Відтак були би Ви вичитали, що стипендиї призначені для учеників „що ходять до середних або висших шкіл торговельних" (значить ся: до школи або до академії торговельної) і Ви би були зовсїм неподавали о стипендию, бо Ваш син ходить до ґімназиї, а не до школи торговельної. Наконець Ви були би нам бодай подали число часописи, в котрім був конкурс і не заставляли нас шукати а ми не потребували би Вам давати отсеї відповіди. Але й то добре, бо се єсть наука і для других. — *Й. Зав. в Бр.:* Іспит т. зв. інтелїґенцийний складає ся більше менше з тих самих предметів, що в школах середних, але передовсїм вимагає ся докладного знаня язика нїмецкого, історії австрийскої ґеоґрафії і математики. — *М. М. К. в Лав.:* 1) Нових видань тих книжок для рускої гімназиї нема; єсть застаріла психольоґія Кріґера-Ільницкого з 1879, застаріла фізика Йохмана-Савицкого; аритметики для висшої ґімназиї зовсїм нема а анатомії зовсїм не учать, лиш соматольоґії (де що о будові тїла) з застарілого підручника Шмідта-Полянського. — 2) Що-до фотоґрафій з торжества Унії, то скілько знаємо, їх нема; коли-б як іпоявили ся, то дамо вам знати. Появив ся тепер фотодруком в артистичнім заведеню Е. Тшемеского у Львові дуже красний портрет Є. Емін. Кардинала Сембратовича, найудатнїйший зі всїх, які суть доси, і коштує всего лиш 50 кр.

Відозва.

В вересни с. р. осягнув фонд резервовий товариства взаімних обезпечень „Днїстер" складаний з додатків до премії і з части щорічних надвижок, суму 50.945 зр. 18 кр. отже переступив вже суму фонду основного. Від тої хвилї могуть по мисли дотичного закона і статута щорічні надвижки бути обертані на сплату листів уділових фонду основного (через льосоване), а відтак по сплатї фонду основного на звороти для обезпечених членів. Приспішене тої важної хвилї желають собі і нам всї члени і всї жичливі для дїла народного патриоти. Залежить се однако в великій мірі від скорого і солїдарного співдїланя нашого Всч. Духовеньства, єсли як найскорше поспішить з обезпеченями многих еще неасекурованих у нас церквей і будинків парохіяльних, бо очевидно обезпеченя конкуренцийні належать до люкретивнїйших як обезпеченя селяньскі, а в наслїд наших народно-суспільних обставин, представляють ті обезпеченя майже одинокий рід лїпшого ризика, котре може дістати ся в участи нашому товариству і вплинути на лїпший результат щорічних надвижок. До дня нинїшного, за 4 лїта істнованя „Днїстра" могли вже і повинні були всї церкви і приходства бути обезпечені в одинокім рускім товаристві, однак на жаль не тілько так не стало ся, але еще дуже богато до того бракує, бо більше як половина церквей і будинків парохіяльних асекурує ся до тепер дальше в инших товариствах. Коли загал нашого народу порозумів вже вагу і користи з істнованя свого питомого взаімного товариства і численно горне ся до нашої інституциї — коли з приятностию приходить ся нам рік-річно, а навіть щоденно констатовати збільшенє числа обезпечень селяньских, — Комітети парохіяльні, замість давати примір селянам і іти все передом не додержують навіть кроку в тім патриотичнім змаганю селян і з прикростию приходить ся нам в щомісячних справозданях оголошувати що раз менший поступ в числї обезпечень конкуренцийних. З досьвіду знаємо, що причиною того єсть головно нерадивість комітетів парохіяльних: одні настоятелї приходів заявляють нам, що не знають, де і до котрого часу асекуровані суть їх церкви і будинки парохіяльні і зложили журбу с тім на старших братів або навіть на війта і секретаря громадского, другі Комітети подають до нас обезпечене, але не хотять і не узнають за потрібне виповісти попередно в дотеперішнім товаристві, хоть се мусить бути, і для того не можемо такого обезпеченя приняти, треті в Комітетах вяжуть ся розличними неоправданими взглядами і відкладають обезпечене на пізнїйше.

Тому всему запобічи може наше сьвідоме свого национального достоіньства і патриотичне Всч. духовеньство, і сим відкликуємо ся з того місця до всїх Всч. ОО. Парохів, щоби скоро і витревало ужили свого впливу в комітетах парохіяльних в тій цїли, щоби всї церкви і будинки парохіяльні без винятки обезпечили ся в „Днїстрі", а сповнять через то свій патриотично-народний обовязок. Памятайте на першу засаду і підставу розвою економічного: „свій до свого". У Львові, в день Покрова Просьвятої Богородиці 1896.

„Днїстер" товариство взаімних обезпечень.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Цетинє 17 жовтня. Прибув тут князь Дженови; єго повитано з почестями войсковими і італїяньским імном.

Берлин 17 жовтня. Розійшла ся знову чутка, що цар має стрітити ся з цїсарем Вільгельмом.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	6·00	2·11	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·14	2·25	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова [2])	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води [4])	—	—	—	—	3·29	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович [6])	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова [7])	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	3·00[10]	6·25[8]

1) Від 1 червня до 30 вересня. 2) Від 10 липня до 31 серпня. 3) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. 4) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. 5) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. 6) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. 7) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. 8) Від 16 червня до 31 серпня що день. 9) Від 16 червня до 31 серпня в неділї і сьвята. 10) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**

ди. На граници мусїв паку з вином добре оплатити, але що то вадить? Незадовго буде мати повні кишенї гроший. Приїхавши на другий день до Амстердаму, вишукав собі скромненьку але порядну гостинницю, а що вже було за пізно пiти до адвоката, ходив по містї. Пишні доми з блискучими як зеркала шибами у вікнах високі причілки, чистенькі улицї по обох боках Ґрахти, множество мостів, високі вежі церковні, а наконець множество великих кораблїв в портї та просторі склади, зробили на него величезне вражінє. — Се справдї богате місто — подумав він собі; — тут то гроший та всілякого добра! Не дивно, що мій вуйко по бабі нажив в сїм краю таких скарбів; і слїду не буде коли їх заберу, чисто капля в мори — але в нашім містї зараз буде видко, що прийшли гроші. — Утомлений, але урадований в души ляг спати.

На другий день встав вже досьвіта, а коли прийшла догідна пора, пішов до дому адвоката Стівезанда при широкій Кайзерґрахт. Не трудно було допитати ся. Серце єму забило ся, коли вийшов по красних камінних оходах на гору і ставувши під головними дверми задзвонив. Якась хорошо убрана покоївка відхилила двері від пишної передної комнати: підлога була вкрита ясним килимом, стїни в хлопа високо виложені мармором, двері блискучі, як би полїтуровані, стеля украшена штукатурками а в глубинї штучно рівьблене поруче від красно кручених сходів. Як-раз сходив по них якийсь молодий, але блїдий як смерть мужчина, а его з одного боку підпирав слуга, а з другого якийсь сивий панок. Він зітхнув, а той сивий сказав щось по голяндски до служницї, котра знов так само по голяндски відозвала ся до Генриха, але він єї не розумів і стояв.

— Я хотів би поговорити з паном адвокатом Стівезандом — сказав він здоймивши чемно капелюх. Старий крикнув сердито до него по нїмецки: Канцелярия на долинї! — а служниця замкнула єму двері перед самим носом. Поволи, бо він мав фляшку аренштайнского вина в кишени від сурдута, зійшов Генрих на долину і знайшов вхід. Ще кілька ступенів низше, а відтак в двері на право, на котрих була прибита таблиця з жовтої бляхи і він станув в канцеляриї. Она зовсїм не виглядала так по паньски, противно дуже бідненько, низька і темна як пивниця, звичайно як місце, де заробляє ся гроші, не так красно як там, де ті гроші споживає ся. По під стїни стояли чорні шафи, а при високім пультї сидїли скулені два писарі. Они ледви подивили ся на Генриха, коли той увійшов і звідав ся про адвоката; один в них показав єму мовчки на крісло а відтак скрипіли пера дальше по папери. Генрих сїв собі та чекав терпеливо. — То-ж то витріщите очи — думав він радуючись в души — коли почуєте, хто я і за чим сюди прийшов.

(Дальше буде).

Поручає ся

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Велика Інсбруцка 50-крейцарова льотерия

Тягнене 7-го падолиста

Головна виграна 75,000 кор.

Готівкою 20 [illegible] 20 прц. менше. 82

Льоси по 50 кр. спродають: М. Йонаш, Ків і Штоф, Август Шельенберґ і син, Шельенберґ і Крайсер, Сокаль і Лїлїен, М. Клярфельд.

НА ЗИМУ!

Добрі, домової роботи **колдри на овечій вовні** легкі і теплі в кождій цїнї від зр. 3·50 до зр. 14 і висше. **Матераци з чистого волося** по зр. 12·50, 14, 16, 20 до 30 зр. **Подушки з піря** і волося, сїнники, простирала, пошівки, коци, капи і т. п. поручає виключний склад і робітня

Виробів постелї

Иосиф Шустер

Львів, ул. Коперника ч. 5. (Бюро „Impressa“). 83

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм.— Збірники на воду. — Комплєтні уряджена купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8

На жадане висилає ся катальоґи.

АРТИКУЛИ ЯПАНЬСКІ

ЗЕРКАЛА, ТОАЛЄТИ ДАМСКІ

знаменитої і добірної якости поручає одинокий магазин люксусовних артикулів і найбільший склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **Людвик Файґль** Пасаж Гавсмана 8.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.